

Computer and Communication (IT/CPE)

Coding Theory

Paramate Horkaew

School of Computer Engineering
Institute of Engineering, Suranaree University of Technology

Lecture Outline

- The Coded Reality
- Coding Concept
  - Information
  - Entropy
  - Multivariable Formulation
- Transmission Channels
  - Transmission Matrix
  - Binary Channel and BSC
- Mutual Information
- Capacity of a Noisy Channel
  - Capacity of a BSC

The Coded Reality

การส่งคลื่นวิทยุผ่านอวกาศมายังโลก เป็นระยะทางหลายล้านกิโลเมตร ต้องผ่าน สิ่งแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ เช่น สัญญาณรบกวน การลดทอน ความแปรปรวน ฯลฯ แต่คลื่นวิทยุต้นทางมีกำลังส่งเพียงแค่ไม่กี่วัตต์ เท่านั้น

Coding Theory ว่าด้วยการส่งข้อมูลผ่านช่องสัญญาณ ที่มีสัญญาณ รบกวน และการกู้คืนข้อมูลข่าวสารที่ด้านรับ, <u>กระบวนการที่ทำให้ข่าวสาร</u> <u>สามารถอ่านใด้ง่าย</u>

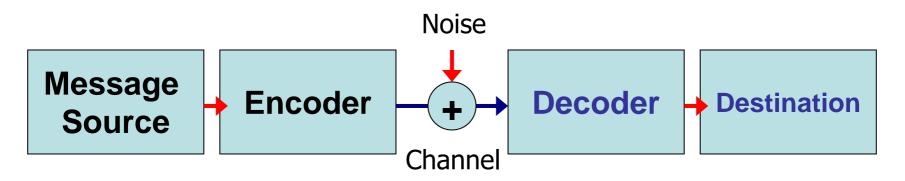
Richard Pinch, Coding Theory: The First 50 Years, Plus Magazine, 1997.

Coding Concept

กำหนดให้

- ข้อมูลอยู่ในรูปขอ<mark>งเลขฐานสอง (</mark>Binary Digits หรือ Bits)
- ข้อมูลส่งไปตามสายสัญญาณ ที่มีสัญญาณรบกวนแบบสุ่ม (Random Noise)
- ผู้ส่งไม่สามารถ ทำนายค่าของสัญญาณรบกวน ณ เวลาใดๆ ได้ แต่รู้อัตราของ สัญญาณรบกวน (เช่น เป็น dB เทียบกับสัญญาณ)
- การเข้ารหัสที่มี ภูมิต้านทาน ต่อสัญญาณรบกวน รหัสต้องมีความยาว (จำนวน Bits) มากกว่าข้อมูลต้นฉบับ

Richard Pinch, Coding Theory: The First 50 Years, Plus Magazine, 1997.

The Concept of Information

Information คือ ความรู้ใหม่

พิจารณากล่องบรรจุลูกบอลดังต่อไปนี้

- 1. ลูกบอลสีดำ 1 ลูก ลูกบอลสีดำ 1 ลูก
- 2. ลูกบอลสีดำ 9 ลูก ลูกบอลสีขาว 1 ลูก
- 3. ลูกบอลสีดำ 999 000 ลูก ลูกบอลสีขาว 1 000 ลูก

Information สัมพันธ์กับ Uncertainty

จากทฤษฎีของความน่าจะเป็น พบว่า โอกาสที่จะทำนาย (*a priori*) ว่าลูกบอลที่จะหยิบ ออกมาในกรณีที่ 1 (ความน่าจะเป็นพอๆ กัน) <u>ยากกว่า</u> กรณีที่ 2 และ 3 (บอลน่าจะเป็นสีดำ มากกว่า)

เมื่อเราหยิบลูกบอลออกจากกล่องแล้ว (*a posteriori*)

- กรณีที่ 1 ใม่ว่าใด้สีอะไร เราจะได้ <u>ความรู้ใหม่</u> เสมอ_(คาดเดาไม่ได้)
- กรณีที่ 2 ถ้าหยิบได้สีดำ เราไม่ได้ความรู้ใหม่ (คาดว่าน่าจะเป็นสีดำอยู่แล้ว)

้ถ้าหยิบได้สีขาว เราได้ความรู้ใหม่มากมาย (**คาดไม่ถึงมาก่อน**)

The Concept of Entropy

สมมติการทดลอง **E** ที่มี ผลลัพธ์ *m* กรณี ได้แก่ $X = \{x_1, x_2, ..., x_m\}$ และให้ผลลัพธ์แต่ละตัว x_i มีค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น p_i โดยที่ ผลรวมของ p_i สำหรับทุกๆ กรณี (Σ_i, p_i) มีค่าเท่ากับ **1**

<mark>ความไม่แน่นอน ของการทดลอง E</mark> สามารถวัดได้ด้ว<mark>ย Entropy ซึ่</mark>งนิยามดังต่อไปนี้

$$H_b(X) = -\sum_{i=1}^m p_i \log_b p_i$$

เมื่อ b = 2 หน่วยของ Entropy จะมีค่าเป็น *bit*

b = e หน่วยของ Entropy จะมีค่าเป็น *nat*

b = 10 หน่วยของ Entropy จะมีค่าเป็น *decit*

ตัวอย่าง

The Information

สมมติการทดลอง **E** ที่มี ผลลัพธ์ *m* กรณี ได้แก่ $X = \{x_1, x_2, ..., x_m\}$ และให้ผลลัพธ์แต่ละตัว x_i มีค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น p_i โดยที่ ผลรวมของ p_i สำหรับทุกๆ กรณี (Σ_i, p_i) มีค่าเท่ากับ **1**

ปริมาณของข่าวสารของการทดลอง E เมื่อกำหนด $X = \{ x_i \}$ นิยามโดย

$$I_b(x_i) = -\log_b p_i$$

จากนิยามข้างต้นอาจสรุปได้ว่า Entropy คือ Expected Value ของ Information (mean)

$$H_b(X) = E[I(x_i)]$$

$$= -\sum_{i=1}^m p_i \log_b p_i$$

Multivariate Information

สมมติตัวแปรสุ่ม (Discrete) $X = \{x_1, x_2, ..., x_m\}$ และให้ผลลัพธ์แต่ละตัว x_i มีค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น p_i โดยที่ ผลรวมของ p_i สำหรับทุกๆ กรณี (Σ_i, p_i) มีค่าเท่ากับ $\mathbf{1}$

สมมติตัวแปรสุ่ม (Discrete) Y = $\{y_1, y_2, ..., y_n\}$ และให้ผลลัพธ์แต่ละตัว y_k มีค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น q_i โดยที่ ผลรวมของ q_k สำหรับทุกๆ กรณี $(\Sigma_k q_k)$ มีค่าเท่ากับ $\mathbf{1}$

ดังนั้นสำหรับตัวแปรสุ่ม (X, Y) = { (x_i, y_k) } มีความน่าจะเป็น p_{ik} = P { $X=x_i, Y=y_k$ }

Entropy ของตัวแปรสุ่ม (X, Y) นิยามด้วยสมการ

$$H(X,Y) = -\sum_{i=1}^{m} \sum_{k=1}^{n} p_{ik} \log p_{ik}$$

Useful Formulae

สำหรับระบบที่ประกอบด้วยตัวแปรสุ่ม 2 ตัว (X, Y) Entropy ของตัวแปรสุ่ม Y เมื่อ กำหนดตัวแปรสุ่ม X (Conditional Entropy) นิยามได้ดังนี้

$$H(Y|X = x_i) = -\sum_{k=1}^{n} p_{k|i} \log p_{k|i}$$

$$H(Y|X) = \sum_{k=1}^{m} p_i H(Y|X = x_i)$$

ความสัมพันธ์ของค่า Entropy ในรูปแบบต่างๆ จึงเขียนได้ดังนี้

$$H(X,Y) = H(X) + H(Y|X)$$

$$H(X,Y) \le H(X) + H(Y)$$

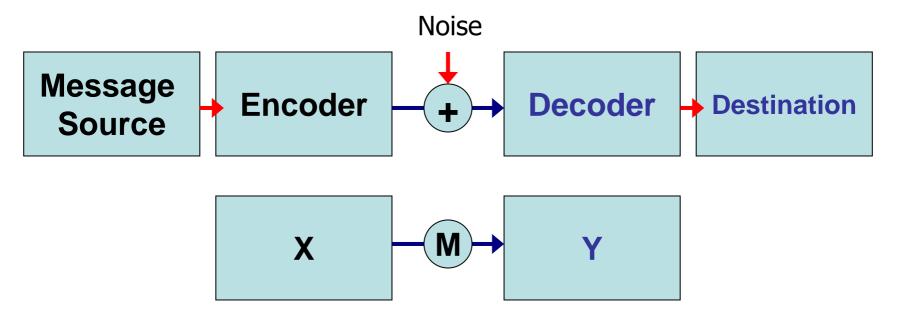
$$H(X,Y) = H(X) + H(Y)$$

X และ Y เป็น อิสระต่อกัน

Transmission Channel

การสื่อสารสามารถแสดงในรูปของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของช่องสัญญาณ ได้ดังนี้

- Input ได้แก่ X ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา A = $\{x_1, x_2, ..., x_m\}$
- Output ได้แก่ Y ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา B = $\{y_1, y_2, ..., y_n\}$
- ช่องสัญญาณ Transmission Matrix [T] นิยามด้วย $t_{ik} = p_{k/i}$

Transmission Matrix

- Input ได้แก่ X ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา $A = \{x_1, x_2, ..., x_m\}$
- Output ได้แก่ Y ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา B = $\{y_1, y_2, ..., y_n\}$
- ช่องสัญญาณ Transmission Matrix [T] นิยามด้วย $t_{ik} = p_{k/i}$

$$\begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_{1|1} & p_{1|2} & \cdots & p_{1|m} \\ p_{2|1} & p_{2|2} & \cdots & p_{2|m} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ p_{n|1} & p_{n|2} & \cdots & p_{n|m} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_m \end{bmatrix}$$

ความน่าจะเป็นของการเกิด y₁ มีค่าเท่ากับผลรวมของ ความน่าจะเป็นของการเกิด y₁ ถ้า ทราบว่าเกิด x_i คูณกับความน่าจะเป็นของการเกิด x_i

Binary Channel

- Input ได้แก่ X ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา A = { 0, 1}
- Output ได้แก่ Y ให้กำเนิดสัญลักษณ์จากภาษา B = {0, 1}

$$\begin{bmatrix} p(Y=0) \\ p(Y=1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_{y=0|x=0} & p_{y=0|x=1} \\ p_{y=1|x=0} & p_{y=1|x=1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} p(X=0) \\ p(X=1) \end{bmatrix}$$
$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} p(X=0) \\ p(X=1) \end{bmatrix} \Rightarrow Y = X$$

ถ้าช่องสัญญาณถูกรบกวน ซึ่งมีความน่าจะเป็นในการเกิดความผิดพลาด = q

$$\begin{bmatrix} p(Y=0) \\ p(Y=1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-q & q \\ q & 1-q \end{bmatrix} \begin{bmatrix} p(X=0) \\ p(X=1) \end{bmatrix}$$
Binary Symmetric Channel

Mutual Information

Mutual Information I ของการส่งข้อมูล X ผ่าน M ไปยังด้านรับ Y นิยามโดย

$$I(X;Y) = H(X) - H(X|Y)$$
$$= H(Y) - H(Y|X)$$

ความหมายของสมการ – *ช่องสัญญาณทำให้เราแปลกใจได้แค่ไหน?*

ปริมาณข่าวสาร (ความรู้ใหม่ I) หาได้จากความแตกต่างระหว่าง ความไม่แน่นอน ของสัญญลักษณ์ที่ output เมื่อเราไม่ทราบอะไรเลย กับ ความไม่แน่นอนเมื่อเรา ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ที่ส่งมา

ปริมาณข่าวสาร (ความรู้ใหม่ I) หาได้จากความแตกต่างระหว่าง ความไม่แน่นอน ของสัญญลักษณ์ที่ input เมื่อเราไม่ทราบอะไรเลย กับ ความไม่แน่นอนเมื่อเรา ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ที่รับได้

Capacity of a Channel

ความจุของช่องสัญญาณหาได้จากสมการ

$$C = \max_{p(X)} I(X;Y)$$

ความหมายของสมการ — ช่องสัญญาณต้องรองรับข้อมูลได้มากแค่ไหน? เมื่อกำหนดสิ่งต่อไปนี้

- ความน่าจะเป็นของสัญญลักษณ์แต่ละตัวที่ input p (X)
- คุณสมบัติเชิงสัญญาณรบกวนของช่องสัญญาณ (Transmission Matrix)

สามารถคำนวณค่าต่อไปนี้ได้

- H (X), H (Y), H (X, Y), H (Y | X) และ I (X, Y)
- C คือค่า I (X, Y) ที่มากที่สุด สำหรับค่า p (X) ที่เป็นไปได้ค่าหนึ่ง

Capacity of a BSC

็จงหาปริมาณข่าวสารของช่องสัญญาณแบบ Binary Symmetric Channel

$$I(X;Y) = H(Y) - H(Y|X)$$

เมื่อกำหนดให้ช่องสัญญาณมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} p(Y=0) \\ p(Y=1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-q & q \\ q & 1-q \end{bmatrix} \begin{bmatrix} p(X=0) \\ p(X=1) \end{bmatrix}$$

จงหาความจุของช่องสัญญาณ

$$C = \max_{p(X)} I(X;Y)$$

และค่า p (X) ที่ช่องสัญญาณมีปริมาณข่าวสารมากที่สุด (ที่ C)

Conclusion

- The Coded Reality
- Coding Concept
  - Information
  - Entropy
  - Multivariable Formulation
- Transmission Channels
  - Transmission Matrix
  - Binary Channel and BSC
- Mutual Information
- Capacity of a Noisy Channel
  - Capacity of a BSC